

SYLABUS (KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU)

Nazwa przedmiotu/modułu (zgodna z zatwierdzonym programem studiów na kierunku) Informatyka w technice cieplnej A		Punkty ECTS 4	Numer katalogowy
Nazwa w j. angielskim Informatics in thermal engineering A			
Jednostka(i) realizująca(e) przedmiot/moduł (instytut/katedra) Instytut Inżynierii Biosystemów			
Kierownik przedmiotu/modułu prof. dr hab. inż. Wojciech Mueller			
Kierunek studiów Informatyka Stosowna	Poziom Studia I stopnia	Profil ogólnoakademicki	Semestr 2
Specjalność -	Specjalizacja inżynierska -		
RODZAJE ZAJĘĆ I ICH WYMIAR GODZINOWY (zajęcia zorganizowane i praca własna studenta)			
Forma studiów: stacjonarne		Forma studiów: niestacjonarne	
- wykłady	20	- wykłady	12
- ćwiczenia	30	- ćwiczenia	20
- konsultacje	10	- konsultacje	10
- praca własna studenta	50	- praca własna studenta	68
łącznie liczba godzin: 110		łącznie liczba godzin: 110	
CEL PRZEDMIOTU/MODUŁU			
<p>Celem zajęć jest opanowanie wiedzy z zakresu termodynamiki obejmującej szeroką gamę przemian i obiegów termodynamicznych oraz procesów wymiany ciepła i masy zachodzących przy suszeniu produktów rolniczych. W ramach tego przedmiotu słuchacze poznają podstawowe pojęcia termodynamiki, takie jak parametry termodynamiczne entropia, entalpia, energia wewnętrzna itp. oraz ich wykorzystanie w opisie oddziaływania o charakterze pracy i ciepła zachodzącego podczas poznawanych przemian i obiegów termodynamicznych. Przedstawiane są im zasady termodynamiki. Zyskują wiedzę z zakresu przemian pary wodnej. Prezentowane są podstawowe wielkości i równania opisujące powietrze wilgotne i jego przemiany. Proces kształcenia obejmuje zagadnienia związane z zjawiskami transportu wody w produktach rolniczych, przebiegającymi między innymi w procesie suszenia. Poznanie tych zagadnień wymaga wyjaśnienia takich pojęć jak; sorpcja, desorpcja, równowaga suszarnicza, zawartość wody i zredukowana zawartość wody. Stanowią one podstawę budowy równań bilansowych strumienia masy i ciepła. Nabycie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z techniką cieplną połączone z utrwalaniem już nabytej wiedzy jest realizowane ma ćwiczeniach poprzez rozwiązywanie przykładowych zadań z wybranych obszarów tematycznych oraz realizację prostych projektów.</p>			
METODY DYDAKTYCZNE			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykłady – przedstawienie wiedzy teoretycznej 2. Ćwiczenia – prezentacja rozwiązania przykładowego zdania, samodzielne rozwiązywanie zdań 			
EFEKTY KSZTAŁCENIA			Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	E1. Ma wiedzę z zakresu parametrów termodynamicznych opisujących stan układu i ich wzajemnych powiązań oraz możliwych oddziaływań energetycznych. E2. Zna i rozumie zasady termodynamiczne oraz przemiany i obiegi termodynamiczne realizowane w urządzeniach cieplnych. E3. Ma wiedzę z zakresu wielkości i sposobu opisu przemian realizowanych z udziałem pary mokrej i suchej w systemach energetycznych. E4. Zna sposoby opisu właściwości powietrza wilgotnego oraz wie jakim przemianom ono podlega w procesie suszenia produktów rolniczych E5. Ma wiedzę dotyczącą procesu suszenia z perspektywy czynnika suszonego oraz przeprowadzania bilansów cieplnych i masowych w suszarkach.		IS1A_W07
Umiejętności	E6. Umie graficznie przedstawić przemiany oraz wyznaczyć parametry termodynamiczne czynnika i określić wielkość oddziaływania energetycznego podczas ich realizacji. E7. Potrafi zaprezentować oraz przeanalizować obiegi pod kątem oddziaływań energetycznych i określić sprawność cieplną tych obiegów przyjmując ich oba kierunki realizacji. E8. Umie wykonać obliczenia cieplne dla przemian i obiegów gdy czynnikiem termodynamicznym jest para mokra. E9. Posiada umiejętności bilansowania energetycznego i masowego procesu suszenia - suszarki E10. Umie wyznaczać i obliczać parametry termodynamiczne charakteryzujące powietrze wilgotne będące czynnikiem suszącym		IS1A_U01
Kompetencje społeczne	E11. Ma świadomość możliwości wykorzystania i doskonalenia modeli matematycznych funkcjonujących w obszarze techniki cieplnej . E12. Wykazuje kreatywność w zakresie rozwiązywania złożonych zadań dotyczących zagadnień termodynamicznych. E13. Ma umiejętności współpracy w zespole w zakresie wykonywania prostych projektów dotyczących procesów cieplnych.		IS1A_K05

Metody weryfikacji efektów kształcenia 1. Kolokwia – sprawdzające efekty kształcenia 2. Kontrola poprawności rozwiązywania zdań w trakcie ćwiczeń 3. Egzamin końcowy	Numery efektów E1 – E13
TREŚCI KSZTAŁCENIA	
<p>Wykłady:</p> <p>I wykład – pojęcia podstawowe termodynamiki układ termodynamiczny – parametry termodynamiczne, oddziaływania energetyczne, zerowa zasada termodynamiki</p> <p>II i III wykład – I zasada termodynamiki oddziaływanie energetyczne o charakterze ciepła, entropia, entalpia, związki pomiędzy entropią a pozostałymi parametrami termodynamicznymi, I zasada termodynamiki i jej postaci matematyczne</p> <p>IV wykład – Przemiany politropowe definicja przemiany politropowej, równania przemiany politropowej, przemiany charakterystyczne</p> <p>V i VI wykład – II zasada termodynamiki obiegi i ich sprawność, obieg Carnota, entropia jako parametr termodynamiczny, II zasada termodynamiki dla obiegów odwracalnych</p> <p>VII wykład – obiegi silników cieplnych definicje obiegów, sprawności cieplne</p> <p>VIII wykład – para wodna jako czynnik termodynamiczny proces wrzenia, stopień suchości, ciepło parowania, charakterystyczne przemiany pary mokrej</p> <p>IX wykład – przepływ ciepła mechanizmy przepływu ciepła, prawo Fouriera przejmowanie i przenikanie ciepła</p> <p>X wykład - właściwości powietrza wilgotnego - podstawowe pojęcia Wilgotności bezwzględne masowa i objętościowa. Stan nasycenia. Wilgotność względna i stopień nasycenia powietrza wilgotnego. Temperatura punktu rosy. Entalpia powietrza wilgotnego. Ciepło parowania wody. Ciepło właściwe powietrza wilgotnego.</p> <p>XI wykład - właściwości powietrza wilgotnego - wykresy psychrometryczne Wykres o współrzędnych i_{1+x} - X dla powietrza wilgotnego. Konstrukcja wykresu, rozwiązywanie przykładowych zadań.</p> <p>XII wykład - właściwości powietrza wilgotnego - przedstawienie podstawowych przemian z udziałem powietrza wilgotnego na wykresie i_{1+x} - X Osuszanie powietrza wilgotnego, podgrzewanie i odparowywanie wody z powietrza wilgotnego. Schemat przepływu powietrza w systemie suszenia produktów rolniczych oraz przebieg zmian temperatury, wilgotności bezwzględnej masowej i wilgotności względnej powietrza wilgotnego w tym systemie.</p> <p>XIII wykład - właściwości wilgotnych produktów rolniczych – wprowadzenie Złożoność zjawisk transportu wody w ciałach stałych, charakterystyka ośrodków kapilarnoporowatych oraz rodzaje wiązań wody. Pojęcia sorpcji i desorpcji. Stan równowagi suszarniczej. Równowagowa zawartość wody. Izotermy równowagi suszarniczej. Histereza suszarnicza.</p> <p>XIV wykład - właściwości wilgotnych produktów rolniczych - krzywe suszenia Definicje wilgotności, zawartości wody i zredukowanej zawartości wody. Rozwiązywanie przykładowych zadań. Przedstawianie przebiegu suszenia produktów rolniczych za pomocą krzywych suszenia. Przedziały stałej i malejącej prędkości suszenia.</p> <p>XV wykład - suszenie i przechowywanie produktów rolniczych - bilanse strumieni masy wody i ciepła w suszarce Bilans strumieni masy wody w suszarce. Jednostkowe zużycie powietrza. Bilans strumieni ciepła w suszarce. Jednostkowe zużycie ciepła. Charakterystyka optymalnych warunków suszenia i przechowywania, matematyczne modelowanie procesów suszenia.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Parametry termodynamiczne a oddziaływania energetyczne -parametry ekstensywne i intensywne, praca bezwzględna – sposób jej wyznaczania, energia wewnętrzna, bilans cieplny ciał stałych</p> <p>I zasada termodynamiki, nowe parametry termodynamiczne -zasada zachowania energii, I zasada termodynamiki, entropia nowy parametr termodynamiczny, związek entropii z mierzalnymi parametrami termodynamicznymi,</p> <p>Bilans ciepła, ciepło właściwe</p> <p>Przemiany politropowe - przemiana izobaryczna, przemiana izochoryczna, przemiana izotermiczna, przemiana adiabatyczna</p> <p>Przemiany i obiegi - przemiany odwracalne i nieodwracalne, obiegi lewobieżne i prawo bieżne, sprawność cieplna obiegów</p> <p>Obieg Carnota i II zasada termodynamiki - obieg Carnota i jego sprawność, II zasada termodynamiki</p> <p>Obiegi porównawcze silników cieplnych - obieg Otta, obieg Diesla, obieg Sabathe</p> <p>Para wodna jako czynnik termodynamiczny - przekształcenie wody w parę, stopień suchości, ciepło parowania, tablice parametrów termodynamicznych, wyznaczanie parametrów termodynamicznych pary mokrej</p> <p>Typowe przemiany termodynamiczne pary mokrej - przemiana izobaryczna i izotermiczna, przemiana izochoryczna, adiabatyczna</p> <p>Ustalone przewodzenie ciepła -prawo Fouriera, przewodzenie w ścianach płaskich i cylindrycznych</p> <p>Przenikanie ustalone ciepła - przegrody płaskie jedno i wielowarstwowe, przegrody cylindryczne jedno i wielowarstwowe</p> <p>Parametry termodynamiczne powietrza wilgotnego</p> <p>Przemiany powietrza wilgotnego występujące w technice</p> <p>Bilans masowy i energetyczny procesu suszenia</p>	
Formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu 1. Kolokwium zaliczeniowe. Kolokwia polegającej na samodzielnym rozwiązywaniu zdań 2. Samodzielne rozwiązywanie zdań na ćwiczeniach podlegające ocenie. 3. Zaliczenie wykładów na podstawie testu - w oparciu o oryginalny system informatyczny.	Procentowy udział w końcowej ocenie 40% 10% 50%
WYKAZ LITERATURY	
Malinowska W., Malinowski L. Technika cieplna w Rolnictwie Zadania i przykłady AR Szczecin Guzenda R. Olek W. Zbiór zadań z techniki cieplnej AR Poznań 2001 Pabis J. Podstawy techniki cieplnej w rolnictwie PWR i L 1983 Pabis S. Teoria konwekcyjnego suszenia płodów rolnych PWRI L 1982 Strumiłło Cz. Podstawy teorii i techniki suszenia PWN 1983 Teodorczyk A. Termodynamika techniczna WSz i P 1987 Szymański W. Wolańczyk F. Termodynamika powietrza wilgotnego Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej 2004 Kaleta A. Górnicki K. Podstawy techniki cieplnej w inżynierii rolniczej SGGW 2009	